

WASBEDRIJF - Arbocatalogus

Let op: op dit onderdeel exact hetzelfde als TANKSTATION Arbocatalogus

Onderwerp: Klimaat

Risicobeschrijving

Het klimaat tijdens het werk in tankstations en wasstraten zo behaaglijk en gelijkmatig mogelijk laten zijn is een gezondheidsfactor van betekenis. Medewerkers ervaren warm of koud individueel anders. Dat komt door 4 factoren: luchttemperatuur, stralingstemperatuur, luchtsnelheid en de relatieve luchtvochtigheid. In de tankstations zal de oven in de bakery bijdragen aan een hogere (lucht)temperatuur en in de wasstraat is vocht juist weer aan de orde. Daarnaast zijn ook kleding en de zwaarte van het werk belangrijke factoren voor de individuele beleving van klimaat. Bij het werken in extreem warme en koude situaties is er kans op gezondheidsproblemen.

De wettelijke eisen beperken zich dan ook tot het voorkomen van gezondheidsschade door hoge of lage temperaturen en het beschikbaar stellen van persoonlijke beschermingsmiddelen. Sociale partners geven hieronder de streefwaarden aan voor comfortabele klimaatgrenzen.

Tip: Persoonlijke beïnvloeding van de temperatuur, bijvoorbeeld door het kunnen verhogen of verlagen van de temperatuur met behulp van een thermostaat, verhoogt de tevredenheid van de medewerkers over het klimaat verder.

Tabel Streefwaarden van de ruimtetemperatuur in zomer en winter voor twee verschillende activiteitsniveaus (gebaseerd op NEN-EN-ISO 7730)

Activiteit: Voornamelijk staand

Ruimtetype: Wasplaats, magazijn

Temperatuur (°C) Winter 16 - 22

Temperatuur (°C) Zomer 21 – 25

Activiteit: Voornamelijk zittend werk

Ruimtetype: Kassa/Balie/Kantoor

Temperatuur (°C) Winter 20 – 24

Temperatuur (°C) Zomer 23 – 26

Wat te doen bij tocht:

Een belangrijke veroorzaker van klachten is tocht. Naarmate de luchttemperatuur daalt wordt een bepaalde luchtsnelheid sneller als tocht ervaren.

Tips: Om tochtklachten te voorkomen moeten de deuren niet onnodig open blijven staan. Een automatische deur kan een oplossing zijn. Of afscherming van de werkplek bij een tochtsluis of een luchtgordijn bij de deur.

Wat te doen bij warm klimaat:

Bij het werken onder extreme hitte (meer dan 32 °C) moet het hart harder werken om de extra warmte in het lichaam af te voeren. Door zweten wordt warmte onttrokken aan de huid: we koelen af. Bij te weinig luchtsnelheid en hoge temperatuur kunnen we onze warmte niet goed kwijt aan de buitenlucht. Gevolg is dat de lichaamstemperatuur stijgt. Dit kan grote gezondheidsrisico's inhouden.

Bij werksituaties waar structureel een te warm klimaat wordt ervaren, worden maatregelen uit de oplossingtabel van deze catalogus ingezet. Als bedrijven eerst zelf willen meten gebruik dan de [Hittecalculator](#).

Wat te doen bij koud klimaat:

Onder de 15 graden °C (boven nul) worden in ieder geval extra beschermingsmiddelen (kleding) geboden bij het buiten werken of in een onverwarmde werkruimte.

In wasbedrijven worden de werkzaamheden (wassen van voertuigen) vaak buiten of in niet verwarmde hallen gedaan.

Tips: Omdat in de winter extremere temperaturen kunnen voorkomen zijn hier organisatorische oplossingen als taakrotatie, aanpassen van werk-rust-schema's, kunnen opwarmen in een warme ruimte, warme dranken ter beschikking stellen en persoonlijke beschermingsmiddelen ('gepaste' kleding) oplossingen.

Extreme warmte of koude kan extra gevaar voor bijzondere groepen opleveren, zoals zwangeren en medewerkers met gezondheidsklachten. Zet zeker voor hen doeltreffende maatregelen in.

Praktische oplossingen beschrijving

Bij het oplossen of verminderen van het probleem dient de *arbeidshygiënische* strategie gevolgd te worden, dat betekent dat onderstaande volgorde aangehouden moet worden om het probleem aan te pakken waarbij de bron-aanpak de meest gewenste oplossing is en de persoonlijke beschermingsmiddelen de laatste optie.

1. De bron van het probleem weg nemen.
 - Warmte-producerende apparaten zo veel mogelijk uitzetten of in een aparte ruimte zetten of verlichting dempen waar dit verantwoord is.
2. Hulpmiddelen gebruiken.
 - Zonwering aanbrengen, isolatie van het pand, een naderingsschakelaar voor een automatische deur.
3. Organisatorische oplossingen.
 - Geef medewerkers de mogelijkheid taken te rouleren, bijvoorbeeld bij zwaar werk in de zomer. Stel aan medewerkers gekoelde blikjes frisdrank ter beschikking tijdens de pauze.
4. Persoonlijke beschermingsmiddelen.
 - In het geval van klimaat kan gepaste kleding (bijvoorbeeld warme kleding in de wintermaanden of juist luchtige kleding in de zomer) worden gezien als persoonlijke beschermingsmiddel.

Tip: Bij nieuwbouw en verbouwing is er de kans zoveel mogelijk bij het ontwerp rekening te houden met de klimaatproblematiek. Aandachtspunten zijn bijvoorbeeld de oriëntatie van het gebouw, isolatie, de verwarming en de klimaatinstallatie. Dat is aanpak bij de bron.

Oplossingen tabel

De diverse oplossingen in de tabel zijn ingedeeld volgens de arbeidshygiënische strategie. In elke kolom zijn de oplossingen gerangschikt naar effectiviteit, dat wil zeggen de mate waarin het risico verminderd of geheel weggenomen wordt. De meest effectieve oplossingen binnen een kolom staan bovenaan, de minst effectieve oplossingen onderaan.

- Hulpmiddelen / Afscherming bron:
 - Isolatie pand
 - Zonwering
 - Luchtgordijn shop
 - Verwarming en koeling
- Organisatorische oplossingen:
 - Taakrotatie en Werk- en rusttijden
- Persoonlijke beschermingsmiddelen:
 - Beschermende kleding: Bedieningsman Wasstraat Trucks
 - Beschermende kleding: Bedieningsman Wasstraat Personenauto's
 - Beschermende kleding: Medewerker tankstation

Normen en wetten

- [Arbobesluit Artikel 6.1 Temperatuur](#)
- [Arbobesluit Artikel 6.2 Luchtverversing](#)
- [Bouwbesluit](#)

Achtergrondinformatie

- Arbosite tankstations en wasstraten:
www.sftw.nl
- Arbosite FNV Bondgenoten:
www.fnv.nl
en
[hittecalculator](#)
- Arboportaal SZW:
www.arboportaal.nl
- Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie):
www.inspectieszw.nl
- (hittestress) Inspectie SZW:
[Basisinspectiemodule Blootstelling aan hitte op de werkplek](#)
- Temperatuur en luchtvochtigheid KNMI (Daggegevens):
www.knmi.nl